

Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Samenvatting

DSM Pension Services B.V. (5493003N1G9IUJI8BS44) neemt de belangrijkste ongunstige effecten van zijn beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in aanmerking. Deze verklaring is de geconsolideerde verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren van *DSM Pension Services B.V.*

Deze verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren heeft betrekking op de referentieperiode van *1 januari 2023* tot en met *31 december 2023*.

DSM Pension Services B.V. (hierna *DPS*) heeft een duurzaamheidsbeleid vastgesteld. Dit beleid is gebaseerd op de duurzaamheidsvoorkeuren van de twee klanten van *DPS*. Het beleid is vastgesteld door het MT van *DPS* en wordt periodiek geëvalueerd. Belangrijke onderdelen van het duurzaamheidsbeleid van *DPS* betreffen;

- Een carbonreductie doelstelling voor 2030 en een net zero doelstelling voor 2050 voor diverse beleggingscategorieën;
- Een ambitieuze allocatie naar impact bonds;
- Sturen op het beperken van ESG-controverses in de portefeuilles;
- Uitsluitingen. De uitsluitingen betreffen onder andere ondernemingen die betroffen zijn bij controversiële activiteiten (zoals controversiële wapens) en bedrijven die gedrag vertonen dat niet verenigbaar is met de 10 principes van de Verenigde Naties (VN) Global Compact. Landen die zich niet houden aan internationale verdragen of waarop een sanctie van de VN, EU of Nederland rust, zijn eveneens uitgesloten van belegging.

Daarnaast adviseert *DPS* haar klanten over actief aandeelhouderschap (engagement en stemmen). De uitvoering van dit beleid is uitbesteed aan een andere dienstverlener.

Naast de verplichte indicatoren heeft *DPS* twee optionele indicatoren gekozen. Dit betreffen:

1. Beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie;
2. Gemiddelde prestaties op het gebied van mensenrechten voor beleggingen in overheden en supranationale instellingen.

De data van de indicatoren komt voornamelijk van een externe dataleverancier; *Sustainalytics*. Helaas heeft deze dataleverancier nog niet voor alle beleggingen in de portefeuilles van *DPS* data. Het kan dus voorkomen dat de scores niet gebaseerd zijn op alle beleggingen maar op slechts een deel van de beleggingen.

Summary

DSM Pension Services B.V. (5493003N1G9IUJI8BS44) takes in to account the main adverse impacts of its investment decisions on sustainability factors. This statement is the consolidated statement on the main adverse impacts on sustainability factors of DSM Pension Services B.V.

This statement on the main adverse impacts on sustainability factors covers the reference period from January 1, 2023, to December 31, 2023.

DSM Pension Services B.V. (referred to as DPS) has established a sustainability policy based on the sustainability preferences of its two clients. The policy is determined by DPS's Management Team (MT) and is periodically evaluated. Key components of DPS's sustainability policy include:

- A carbon reduction target for 2030 and a net-zero target for 2050 for various investment categories.
- An ambitious allocation to impact bonds.
- Focus on limiting ESG controversies in the portfolios.
- Exclusions, which involve excluding companies involved in controversial activities (such as controversial weapons) and companies exhibiting behavior inconsistent with the ten principles of the United Nations (UN) Global Compact. Countries that do not comply with international treaties or are under sanctions from the UN, EU, or the Netherlands are also excluded from investment.

Additionally, DPS provides advice to its clients on active shareholder engagement and voting. The implementation of this policy is outsourced to another service provider.

In addition to the mandatory indicators, DPS has chosen two optional indicators. These are:

1. Investments in companies without carbon emission reduction initiatives.
2. Average human rights performance for investments in governments and supranational institutions.

The data for these indicators mainly comes from an external data provider, Sustainalytics. However, this data provider may not have data for all investments in DPS's portfolios, so the scores may only be based on a subset of the investments.

Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd					
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten (jaar n)	Effecten (jaar n-1)	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEU-INDICATOREN					
Broeikasgas-emissies	1. BKG-emissies	Scope 1-BKG-emissies			<p>CO2-reductiedoelstelling</p> <p>DPS volgt een carbonreductiebeleid. DPS zet zich daarmee in om een bijdrage te leveren aan de strijd tegen klimaatverandering. Ook maakt DPS zijn mandaten hiermee weerbaarder tegen bepaalde risico's zoals het klimaat gerelateerde transitierisico.</p> <p>In lijn met de wensen van haar klanten heeft DPS gekozen voor een CO₂-reductiedoelstelling van 55% per 2030 ten opzichte van de benchmark en carbon data per 2016 en een net zero doelstelling voor de beleggingscategorieën aandelen, investment grade credits en high yield US per 2050. Voor een klant geldt dit voor de beleggingscategorieën Europese aandelen, en investment grade credits.</p> <p>Deze reductiedoelstelling is gebaseerd op WACI-scope 1 en scope 2 data. Voor de overige DPS mandaten geldt dat gestart gaat worden met het meten en analyseren van de carbon data die momenteel beschikbaar is. Wanneer de beschikbaarheid en kwaliteit van de carbon data door DPS als voldoende beoordeeld wordt dan kan DPS ervoor kiezen om, in overleg met de klanten, ook voor de overige DPS mandaten een expliciete carbon reductie doelstelling op te stellen.</p> <p>Impact Bonds</p> <p>Met Impact Bonds investeert DPS in beleggingskansen die milieuproblemen helpen oplossen, zoals klimaatverandering. Beleggen in Impact Bonds biedt hierdoor een manier om positief bij te dragen aan klimaat</p>
		Scope 2-BKG-emissies			
		Scope 3-BKG-emissies			
		Totale BKG-emissies			
	2. Koolstofvoetafdruk	Koolstofvoetafdruk			
	3. BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd	BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd			

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten (jaar n)	Effecten (jaar n-1)	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
					<p>gerelateerde projecten. Impact bonds worden ook wel gedefinieerd als Green Bonds, Sustainability Related Bonds en Social Bonds. Voor een klant alloceert DPS minstens 2.5% boven de bij het mandaat behorende benchmark naar impact bonds in de verschillende DPS vastrentende mandaten (Nominaal Staat, Inflation Linked Bonds, High Yield Europa en Investment Grade Credits Europa). Het startpunt in 2022 is een allocatie van 2.5% boven de bij het mandaat behorende benchmark. Jaarlijks - uiterlijk in het vierde kwartaal – evalueert DPS of dit target (omhoog) wordt bijgesteld voor het volgende kalenderjaar. Belangrijk bij deze evaluatie is onder andere inachtneming van de mate van nieuwe emissies, de off-benchmark ruimte in de mandaten die hier eventueel voor nodig is en de risk/return van de Green Bonds, Sustainability Related Bonds en Social Bonds.</p> <p>Voor 2023 is een allocatie van 2.5% boven de bij het mandaat behorende benchmark gehandhaafd.</p> <p>Engagement</p> <p>DPS adviseert haar klanten over het te voeren engagementbeleid. Dit engagementbeleid wordt uitgevoerd door een andere dienstverlener. Het onderschrijven in woord en daad door ondernemingen van het klimaatverdrag van Parijs en de bijbehorende decarbonisering is hierbij een speerpunt.</p>
	4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen			<p>Uitsluitingen</p> <p>DPS heeft voor een van haar twee klanten bedrijven die 25% of meer van hun omzet halen uit kolen- of teerzandwinning uitgesloten van belegging.</p> <p>Engagement</p>

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd					
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten (jaar n)	Effecten (jaar n-1)	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
					DPS adviseert haar klanten over het te voeren engagementbeleid. Dit engagementbeleid wordt uitgevoerd door een andere dienstverlener. Het verduurzamen van ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen is een onderdeel van het engagementbeleid.
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie	Aandeel verbruik van niet-hernieuwbare energie en opwekking van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin is belegd, uit niet-hernieuwbare energiebronnen, ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen, uitgedrukt als percentage van de totale energiebronnen				Engagement DPS adviseert haar klanten over het te voeren engagementbeleid. Dit engagementbeleid wordt uitgevoerd door een andere dienstverlener. Het aanmoedigen van het gebruik van hernieuwbare energie is een onderdeel van het beleid.
	Aandeel verbruik van niet hernieuwbare energie van ondernemingen waarin is belegd				
	Aandeel opwekking van niet hernieuwbare energie van ondernemingen waarin is belegd				
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten	Energieverbruik in GWh per miljoen EUR aan inkomsten van ondernemingen waarin is				Geen aanvullend beleid

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd						
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten (jaar n)	Effecten (jaar n-1)	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen	
	belegd, per sector met grote klimaateffecten					
	Agriculture, Forestry & Fishing					
	Construction					
	Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply]					
	Manufacturing					
	Mining & Quarrying					
	Real Estate Activities					
	Transportation & Storage					
	Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation					
	Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles					
Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden	Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben				<p>Engagement</p> <p>DPS adviseert haar klanten over het te voeren engagementbeleid. Dit engagementbeleid wordt uitgevoerd door een andere dienstverlener. Het voorkomen van het toebrengen van schade door ondernemingen aan biodiversiteitsgevoelige gebieden is een onderdeel van het beleid.</p>
Watergehalte	8. Emissies in water	Door de ondernemingen waarin is belegd				Geen aanvullend beleid

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd						
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid		Parameter	Effecten (jaar n)	Effecten (jaar n-1)	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
		veroorzaakte emissies in water (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde				
Afval	9. Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval	Door de ondernemingen waarin is belegd, geproduceerd gevaarlijk afval en radioactief afval (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde				Geen aanvullend beleid
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPCTIE EN OMKOPING						
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen				<p>Uitsluitingen</p> <p>Bedrijven die gedrag vertonen dat niet verenigbaar is met de 10 principes van de Verenigde Naties (VN) Global Compact zijn uitgesloten van belegging.</p> <p>Engagement</p> <p>DPS adviseert haar klanten over het te voeren engagementbeleid. Dit engagementbeleid wordt uitgevoerd door een andere dienstverlener. Het ongedaan maken en/of herstellen van schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) is hierbij een speerpunt.</p>
	11. Ontbreken van procedures en	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder				Engagement

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten (jaar n)	Effecten (jaar n-1)	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen	
	compliancemechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO -richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO -richtsnoeren voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN -beginselen of OESO -richtsnoeren kunnen worden aangepakt				DPS adviseert haar klanten over het te voeren engagementbeleid. Dit engagementbeleid wordt uitgevoerd door een andere dienstverlener. Het monitoren door bedrijven van de naleving van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) is hierbij een speerpunt.
12.	Niet -gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	Gemiddelde niet -gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd				Stembeleid DPS adviseert haar klanten over het te voeren stembeleid. Dit stembeleid wordt uitgevoerd door een andere dienstverlener. Sociale rechtvaardigheid waaronder het beperken van een loonkloof tussen mannen en vrouwen en het aanstellen van diverse besturen is hier een onderdeel van.
13.	Genderdiversiteit raad van bestuur	Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur				
14.	Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens)	Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens				Uitsluitingen Bedrijven die betrokken zijn bij de productie van controversiële wapens zoals clustermunitie, landmijnen, chemische of biologische wapens, verarmd uraniummunitie, witte fosfor munitie en nucleaire wapens en leveranciers van een product dat van vitaal

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd						
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid		Parameter	Effecten (jaar n)	Effecten (jaar n-1)	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
	en biologische wapens)					belang is voor de productie van de hiervoor genoemde controversiële wapens (key-suppliers) zijn uitgesloten van belegging.
Indicatoren voor beleggingen in overheden en supranationale instellingen						
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid		Parameter	Effecten (jaar n)	Effecten (jaar n-1)	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Ecologisch	15. BKG-intensiteit	BKG-intensiteit landen waarin is belegd				<p>Green bonds allocatie</p> <p>Met Impact Bonds investeert DPS in beleggingskansen die milieuproblemen helpen oplossen, zoals klimaatverandering. Beleggen in Impact Bonds biedt hierdoor een manier om positief bij te dragen aan klimaat gerelateerde projecten. Impact bonds worden ook wel gedefinieerd als Green Bonds, Sustainability Related Bonds en Social bonds. DPS alloceert minstens 2.5% boven de bij het mandaat behorende benchmark naar impact bonds in de verschillende DPS vastrentende mandaten (waaronder Nominaal Staat en Inflation Linked Bonds). Het startpunt in 2022 is een allocatie van 2.5% boven de bij het mandaat behorende benchmark. Jaarlijks - uiterlijk in het vierde kwartaal – evalueert DPS of dit target (omhoog) wordt bijgesteld voor het volgende kalenderjaar.</p> <p>Belangrijk bij deze evaluatie is onder andere inachtneming van de mate van nieuwe emissies, de off-benchmark ruimte in de mandaten die hier eventueel voor nodig is en de risk/return van de Green Bonds, Sustainability Related Bonds en Social Bonds.</p>
Sociaal	16. Landen waarin is belegd met	Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten				<p>Uitsluitingen</p> <p>DPS belegt niet in landen die sociale rechten schenden, als bedoeld in internationale verdragen en</p>

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd						
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid		Parameter	Effecten (jaar n)	Effecten (jaar n-1)	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
	schendingen van sociale rechten	(absoluut aantal en relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht				overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht.
Indicatoren voor beleggingen in vastgoedactiva						
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid		Parameter	Effecten (jaar n)	Effecten (jaar n-1)	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Fossiele brandstoffen	17. Blootstelling aan fossiele brandstoffen via vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in vastgoedactiva die een rol spelen bij het winnen, opslaan, vervoeren of produceren van fossiele brandstoffen				Geen aanvullend beleid
Energie-efficiëntie	18. Blootstelling aan energie-inefficiënte vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in energie-inefficiënte vastgoedactiva				Geen aanvullend beleid
Andere indicatoren voor de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren						

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten (jaar n)	Effecten (jaar n-1)	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
--	------------------	--------------------------	----------------------------	--------------------	--

Aanvullende klimaat- en andere milieu-indicatoren

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten (jaar n)	Effecten (jaar n-1)	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Broeikasgas emissies	Beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie die aansluiting bij de Overeenkomst van Parijs beogen			Geen aanvullend beleid

INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUP Tie EN OMKOPING

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten (jaar n)	Effecten (jaar n-1)	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Mensenrechten	Gemiddelde prestaties op het gebied van mensenrechten voor beleggingen in overheden en supranationale instellingen	Maatstaf voor de gemiddelde prestaties op het gebied van mensenrechten door de landen waarin is belegd, aan de hand van een kwantitatieve indicator die nader wordt uitgelegd in de kolom "toelichting"			Landen die zich niet houden aan internationale verdragen of waarop een sanctie van de VN, EU of Nederland rust, worden ook uitgesloten van belegging. Hierbij gaat het voornamelijk om vraagstukken omtrent mensenrechten, wapenproliferatie en democratische rechten.

Beschrijving van het beleid voor de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

DSM Pension Services B.V. (hierna DPS) heeft een duurzaamheidsbeleid opgesteld. Dit beleid is goedgekeurd door het MT van DPS. Dit beleid is in nauw overleg met de twee klanten van DPS (Stichting Pensioenfonds DSM Nederland ('PDN') en Stichting Pensioenfonds SABIC ('SPF')) opgesteld. De meest recente versie van het beleid dateert van 17 mei 2022. De Responsible Investment Manager van DPS monitort de voortgang van het beleid en de noodzaak van eventuele aanpassingen. Eventuele aanpassingen worden vooraf besproken met klanten. Het onderwerp komt daarnaast regelmatig aan bod in het MT van DPS. Portfoliomanagers hebben targets, KPI's en bindende doelstellingen ten aanzien van duurzaamheidsaspecten om het duurzaamheidsbeleid te implementeren. Meer specifiek betreffen dit carbon reductiedoelstellingen, bindende controversie-score elementen, uitsluitingen en Impact Bonds allocatietargets.

Verantwoord beleggen en duurzaamheidsbeleid zijn ook onderwerpen die frequent met de klanten worden besproken. In samenspraak met de klanten zijn de indicatoren geselecteerd en geprioriteerd. De UN PRI standaard, de 10 principes van de Verenigde Naties (VN) Global Compact en het klimaatakkoord vormen hiervoor de belangrijkste uitgangspunten. DPS gelooft daarnaast dat beleggingen die rekening houden met duurzaamheidsmaatstaven op de lange termijn een beter risico- /rendementsprofiel hebben dan beleggingen die dat niet doen, zowel financieel als maatschappelijk.

Naast de in voorgaande tabel opgenomen specifieke acties (ten aanzien van uitsluitingen, carbon reductie, impact bonds, engagementadvies en stemadvies) hanteert DPS ook een controversiebeleid. Aangezien dit beleid een potentieel effect kan hebben op alle indicatoren is dit niet specifiek benoemd per indicator in de voorgaande tabel. Met dit beleid beoogt DPS om de negatieve gevolgen van beleggingen op samenleving en milieu te beperken. Meer specifiek beoogt DPS in zijn vermogensbeheermandaten om een beter duurzaamheidsprofiel te hebben dan de bijbehorende benchmark op basis van ESG Controversies. Hiervoor is door DPS een scoringmethodiek ontwikkeld. ESG Controversies betreffen incidenten bij ondernemingen of hun toeleveranciers die negatieve impact hebben op stakeholders, het milieu of bedrijfsactiviteiten, en geven een goede indicatie van het duurzaamheidsrisicoprofiel van een bedrijf. Data hierover wordt aangeleverd door een externe dataprovider. Momenteel is dat Sustainalytics.

Klanten van DPS hebben het zogeheten IMVB-convenant ondertekend. Met onder meer data van Sustainalytics worden ondernemingen gescreend of ze voldoen aan de eisen van dit convenant. Daarbij wordt beoogd om de negatieve gevolgen van beleggingen op samenleving en milieu te voorkomen en aan te pakken. De richtlijnen in het IMVB-convenant zijn erop gericht om risico's voor- en negatieve impact op belanghebbenden in de (beleggings-)keten mee te wegen. DPS belegt niet in bedrijven die zich classificeren in de categorie met de slechtste ESG controverses score ('severe' impact/category 5), gebaseerd op de informatie van Sustainalytics.

Alle duurzaamheidsdata die DPS gebruikt is afkomstig van dataleverancier Sustainalytics.

Engagementbeleid

Engagement is een effectieve manier om het gedrag van bedrijven te beïnvloeden. DPS adviseert haar klanten daarom over het voeren van een engagementbeleid. Beide klanten van DPS hebben ook een engagementbeleid en beide klanten hebben het uitvoeren van engagement uitbesteed aan een externe partij. DPS heeft zelf geen andere beleggingen waarover het de dialoog kan aangaan met bedrijven maar adviseert haar klanten over het engagementbeleid.

De belangrijkste elementen van het engagementbeleid van de klanten zijn:

Er vindt zowel engagement plaats ten aanzien van thema's (thematische engagement) als engagement dat wordt geïnitieerd nadat significante misdragingen van een bedrijf aan het licht komen (reactieve engagement). Voor de reactieve engagement worden de 10 principes van de VN Global Compact als uitgangspunt genomen. De pensioenfondsen kiezen zelf de thema's voor thematische engagement.

Reactieve engagement bevat altijd vier doelstellingen:

- De negatieve impact moet worden beëindigd;
- De onderneming moet zorgen voor herstel en/of verhaal voor benadeelden;
- De onderneming moet voldoende maatregelen nemen om toekomstige incidenten te voorkomen;
- De onderneming moet transparant zijn over de genomen maatregelen.

Van belang is hierbij dat de afspraken tijdsgebonden zijn en dat de vooruitgang wordt gemonitord. Wanneer ondernemingen niet binnen de vooraf gestelde termijn naar tevredenheid reageren op zijn engagement inspanningen, kan op de volgende manieren geëscaleerd worden:

- Samenwerking met andere beleggers aangaan/intensiveren om de dialoog meer kracht bij te zetten;
- Stemmen, bijvoorbeeld:
  - Tegen de benoeming van relevante bestuurders;
  - Tegen het beloningsvoorstel van relevante bestuurders;
  - Op aandeelhoudersvoorstellen;
- Samenwerking met andere stakeholders (bijvoorbeeld marktpartijen, vakbonden of maatschappelijke organisaties) aangaan/intensiveren om de dialoog meer kracht bij te zetten;
- Publieke uitingen om de dialoog meer kracht bij te zetten;
- Aandeelhoudersvoorstellen in lijn met de doelen van het engagementtraject (mede)indienen;
- Juridische procedures opstarten in lijn met de doelen van het engagementtraject.

Wanneer het engagementtraject met het bedrijf 3 jaar achtereenvolgend niet slaagt en wanneer de klanten van DPS het onderwerp belangrijk vinden dan wordt het betreffende bedrijf uitgesloten van de portefeuille. Indien er sprake is van bijzondere omstandigheden kan hiervan worden afgeweken.

De belangrijkste ongunstige effecten die worden gemitigeerd door het gehanteerde engagementbeleid zijn:

- 1. BKG-emissies
- 2. Koolstofvoetafdruk
- 3. BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd
- 4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen
- 5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie
- 7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden

- 10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)
- 11. Ontbreken van procedures en compliancemechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen

DPS adviseert haar klanten adhoc over engagementvraagstukken.

Verwijzingen naar internationale normen

UN PRI

DPS heeft de Principles for Responsible Investing (PRI) van de United Nations onderschreven. Door middel van deze principes streeft PRI naar een verduurzaming van de financiële sector en een betere toekomst voor mens en milieu. De principes promoten maatschappelijk verantwoord beleggen onder institutionele beleggers.

DPS levert met de naleving van de principes een bijdrage aan de verdere ontwikkeling van duurzaam beleggen in de wereld. Hiermee beoogt DPS ook om duurzaamheid uit te dragen en te integreren in de mandaten die zij beheert. Door ondertekening heeft DPS toegang tot kennis op het gebied van duurzaamheid en de mogelijkheid tot samenwerking met meerdere stakeholders.

Geen indicatoren hebben een directe relatie met de UN PRI.

Klimaatakkoord Parijs

DPS volgt op verzoek van klanten een carbon reductiebeleid. Het betreft een CO₂-reductiedoelstelling van 55% per 2030 ten opzichte van de benchmark en carbon data per 2016 voor de beleggingscategorieën aandelen, investment grade credits en high yield US en een net zero doelstelling voor deze beleggingscategorieën (100% reductie) per 2050.

Deze reductiedoelstelling is gebaseerd op WACI-scope 1 en scope 2 data. Voor de overige DPS-mandaten geldt dat gestart gaat worden met het meten en analyseren van de carbon data die momenteel beschikbaar is. Wanneer de beschikbaarheid en kwaliteit van de carbon data door DPS als voldoende beoordeeld wordt dan kan DPS ervoor kiezen om, in overleg met de klanten, ook voor de overige DPS-mandaten een expliciete carbon reductie doelstelling op te stellen.

De volgende indicatoren worden hierdoor beïnvloed: 1. BKG-emissies, 2. Koolstofvoetafdruk, 3. BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd, 4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen.

DPS maakt niet gebruik van toekomstgerichte klimaatscenario's. Er is nog onvoldoende data voor de portefeuille van DPS beschikbaar om zinvolle toekomstgerichte klimaatscenario-analyses te kunnen maken. DPS houdt de ontwikkeling van de data wel nauwlettend in de gaten.

Verenigde Naties Global Compact Principles

DPS onderschrijft de 10 principes van de Verenigde Naties Global Compact. Bedrijven die gedrag vertonen dat niet verenigbaar is met deze 10 principes zijn uitgesloten van belegging.

Indicator 10 (Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)) weerspiegelt de inspanningen van DPS ten aanzien van deze principes.

Historische vergelijking

Er kan pas vanaf het volgende jaar een historische vergelijking worden gemaakt.